

Nom oficial del país: República de Kazakhstan

Capital: Astanà

Població: 19,8 milions de persones

Moneda: Tenge

Equivalència: 1 EUR = 483,87 KZT (tipus de canvi mig 2022)

Idiomes:

- Kazakh (oficial, 83,1%)
- Rus (oficial, 94,4%)
- Trilingüe (Kazakh, Rus, Anglès, 22,3%)

Religió:

- Musulmana (70,2%)
- Cristiana (26,2%)
- Altres (0,2%)
- Ateus (2,8%)

PIB:

D'acord amb el quadre macroeconòmic elaborat per [ACCIÓ](#) el 2023, el Producte Interior Brut (PIB) a Kazakhstan s'estima en uns 603.344 milions de dòlars , segons dades oficials del Banc Mundial. En canvi, el valor del PIB per càpita (PPP) s'estima en uns 30.523,1 de dòlars.

Factors culturals:

D'acord amb l'estudi "[Identidad étnica y socio-lingüística](#): Conflictos multiétnicos en Kazajistán", la República de Kazakhstan, el novè país més gran del món en extensió territorial, és un pont natural entre l'Orient i l'Occident. Els forts moviments migratoris, als quals des del segle XIX ha estat sotmès aquest país, l'han configurat com un creuament de cultures i ètnies, havent de conviure fins a un total de 130 ètnies diferents. Aquesta circumstància ha afavorit que des del Govern de Kazakhstan s'hagin impulsat polítiques socials públiques, com la creació de l' «Assemblea dels Pobles», on estan representades totes les ètnies, amb la finalitat d'intentar establir una convivència pacífica entre les diferents cultures que els permeti passar d'una societat multi-ètnica a una societat inter-ètnica.

La convivència, per tant, de diferents cultures ha estructurat el país i la manera de fer negocis d'una manera singular. De fet, d'acord amb la guia de Kazakhstan de Paul Brumell, "fer negocis al Kazakhstan requereix d'un estudi meticulós. L'estructura de les companyies, les relacions comercials, les qualificacions professionals i el valor atorgat als contractes poden no ser comparables amb el que es troba a l'Occident, la qual cosa requerirà emprar temps identificant on influiran en el seu model de negoci o en la elecció de socis i personal, factors com els vincles de clan, familiars i polítics. Si està pensant en establir un negoci, necessitarà trobar una "cobertura" -un patrocinador astut, ben connectat políticament i comercialment, al qual li pagarà una comissió per participar en el seu projecte comercial i protegir els seus interessos comercials al país."

Unions duaneres i relacions comercials:

Kazakhstan té acords d'evitació de la doble imposició (APPRI) i convenis amb diversos països. El 2008, Kazakhstan va signar CDIs amb Malàisia, Armènia, Luxemburg, Emirats Àrabs i el Japó. El 2009, amb Qatar, Armènia i Eslovàquia. El 2010, amb Finlàndia i Àustria. El 2011, amb Estònia. En el cas d'Espanya, el CDI amb Kazakhstan es va signar al juliol de 2009 i va entrar en vigor a l'agost de 2011.

El tractat de Lisboa obliga a acordar un APPRI que englobi tots els països de la UE. No obstant això, continuen vigents els APPRI que tenen signats els estats membres amb Kazakhstan, i la UE no té previst signar a curt termini un APPRI global amb el país, ja que té altres prioritats. L'acord amb més transcendència pràctica amb tercers és la Unió Aduanera amb Rússia i Bielorússia, que va donar lloc a la posada en marxa de la Unió Econòmica Euroasiàtica al gener de 2015, a la qual s'han unit Armènia i Kirguizistan.

Per altra banda, el país és membre de organitzacions internacionals com el Banc Mundial, el Banc Asiàtic del Desenvolupament, el Banc Europeu de Reconstrucció i Desenvolupament, el Banc Islàmic del Desenvolupament, el Banc de Desenvolupament Eurasiàtic, el Fons Monetari Internacional, el Fons de Desenvolupament Asiàtic, l'Organització Mundial del Comerç i de la Unió Econòmica Euroasiàtica.

Situació post-sancions de Rússia:

El 2022 es va produir una desacceleració del creixement, que va ser del 3,1% a causa de l'impacte indirecte que han tingut les sancions a Rússia, país que és el major soci comercial de Kazakhstan. La previsió d'augment del PIB per a Kazakhstan el 2023 segons el FMI és del 4,3%, revisada al abril d'aquest any.

Kazakhstan és el primer proveïdor mundial d'urani, de fet, posseeix el 43% de la producció d'urani mundial. Els hidrocarburs representen el 15% del PIB, entre el 65% i el 70% dels ingressos per exportacions, i al voltant del 40% del pressupost. Ocupa la 12a posició en reserves de petroli. Els ingressos per exportacions de matèries primeres són vitals, de fet, Kazakhstan es troba entre els deu principals exportadors de petroli.

El país ha proclamat recentment un desig d'incrementar les energies renovables, amb l'objectiu de reduir les emissions un 10% el 2030, produir el 50% de l'electricitat de fonts renovables l'any 2050 i eliminar completament les emissions l'any 2060.

Com en altres països, el 2022 va tenir lloc un repunt inflacionari que, des d'aleshores, està afectant el consum privat. La ruptura en les cadenes de distribució i de valor a través de Rússia, l'increment dels costos logístics i de transport, i la depreciació de la moneda nacional, van situar la inflació en el 20,3% el 2022, i la dels aliments, en el 24%. El Primer Ministre ha demanat una política monetària més expansiva per atendre a la indústria, que necessita que baixin els tipus d'interès, segons l'informe [d'ICEX](#).

Forma de govern i política econòmica exterior:

Kazakhstan va ser l'última de les ex-repúbliques soviètiques a declarar la seva independència de la Unió Soviètica. El Sr. Nursultán Nazarbayev va ser president des d'aquell moment fins al 19 de març de 2019. Des d'aquesta data, la presidència de la república està exercida pel Sr. Kassym-Jomart Tokáyev. El 20 de novembre de 2022 es van celebrar les últimes eleccions presidencials, que van ser guanyades amb més del 81% dels vots pel Sr. Tokáyev, el qual té un mandat com a Cap d'Estat que es prolonga per set anys, fins a finals de 2029.

D'acord amb l'informe macroeconòmic [d'ICEX](#), el 29 de maig del 2014, Kazakhstan va subscriure el Tractat de la Unió Econòmica Euroasiàtica amb Rússia, Bielorússia i Kazakhstan, als quals posteriorment es van unir Armènia i Kirguizistan el 2015. Al mateix temps, el país va signar el 2015 un nou acord reforçat de col·laboració (EPCA, per les seves sigles en anglès) amb la Unió Europea, el qual va entrar en vigor el 2020. El país manté també bones relacions amb la Xina i els estats islàmics.

Relacions comercials amb aquest país:

D'acord amb l'informe [d'ACCIÓ](#), Catalunya compta amb 71 empreses exportadores regulars a Kazakhstan. La taxa de variació 2021/2022 respecte les exportacions és del -6,4% i del 3,0% en quant a importacions.

Els principals productes que s'exporten a Kazakhstan són peces de vestir (38,4%), maquinària (7,3%) i perfumeria i cosmètica (6,9%). Per altra banda, els productes principals que s'importen són els combustibles (86,7%). Per últim, el total d'exportacions catalanes al país per Catalunya és d'un 0,1%, i el total d'importacions totals és d'un 0,3%.

D'acord amb l'informe d'ACCIÓ, la inversió de Kazakhstan a Catalunya ha estat de 75,2 milions d'euros en els darrers cinc anys. Va destacar el 2020, amb 24,0 milions d'euros, principalment en construcció d'edificis i el 2022 amb 24,2 milions d'euros. La Inversió Estrangera Directa (IED) rebuda de Kazakhstan el 2022 correspon principalment a construcció d'edificis (63,4%) i a activitats immobiliàries (34,4%). La inversió de Kazakhstan el 2022 representa el 0,6% del total de la inversió rebuda per Catalunya, i el 100% del total invertit a l'Estat espanyol des de Kazakhstan.

En total i seguint l'informe del 2022, comptem amb 4 filials catalanes a Kazakhstan. Algunes d'elles són GRUPO FERRER INTERNACIONAL, FLUIDRA SA i GLOVOAPP23 SL. Per contra, s'ha detectat una filial kazakh establerta a Catalunya que s'anomena DIADA INVESTMENT & REAL ESTATE SL.

Per tal de fomentar la relació entre Catalunya i Kazakhstan, s'han detectat oportunitats de negocis en sectors concrets com el mercat kazakh de roba, tèxtil i calçat. Aquest va créixer un 50 % l'any 2022, mentre que la quota dels fabricants locals va baixar fins al 9%; malgrat que el Kazakhstan és proveïdor de cotó i altres matèries primeres. El Kazakhstan, un proveïdor de matèries primeres dels importants, exporta gairebé el 85 % de les fibres que produeix, mentre que al país tan sols se'n transforma el 15 %. Els costos de transformació no permeten als productors locals competir amb els articles importats. Només en el segment de roba interior, el Kazakhstan depèn fins al 98,8 % de les importacions, les quals el 2022 van demostrar el creixement de més del 170 % anual.

Un altre sector que ha pres rellevància és el sector químic, que es valora en 3.500 milions de dòlars. De fet, la quota dels productes químics importats del 2022, va ser superior al 93 %. Per més que en l'última dècada el Kazakhstan hagi llançat la producció de químics pròpia, el país encara depèn molt de productes químics importats. La quota de la producció nacional dels químics industrials és del 65,4 %: per al sector agrari, 22,1 %; petroquímica, 11,5 %; química fina i altres especialitats, només el 0,9 %. El país necessita grans volums de sodi calcinat i càustic, fertilitzants potàssics, urea i cianur de sodi. Els principals consumidors de productes químics són el sector miner, metal·lúrgic, agrícola, farmacèutic i de la construcció, entre d'altres.

Per últim, d'acord amb l'informe [d'ACCIÓ](#), el Banc Europeu de Reconstrucció i desenvolupament dona suport al nou programa de modernització dels hospitals públics, amb la qual cosa crea les oportunitats en disseny i subministrament per a les empreses

catalanes del sector. El Kazakhstan ha heretat el sistema sanitari de l'època soviètica i, des d'aleshores, els fluxos d'inversió al sector han estat minsos. De resultes, la sanitat, les infraestructures i l'equipament mèdic del país estan desfasats: el Ministeri de Sanitat del Kazakhstan calcula que l'obsolescència i el desgast de l'equipament mèdic és superior al 37 %. Per tot plegat, es generen més oportunitats en equipament hospitalari, consultories tècniques i subministrament de material mèdic.

BIBLIOGRAFIA

ACCIÓ, 2023. “Informe macroeconòmic del Kazakhstan”.

<https://www.accio.gencat.cat/web/.content/banconeixement/documents/fitxes-pais/ACCIO-informe-kazakhstan-opportunitats-negoci.pdf>

ICEX, 2023. “Informe económico y comercial del Kazajstán”.

<https://www.icex.es/content/dam/es/icex/oficinas/005/documentos/2023/05/anexos/iec-kz-may23.pdf>

ICEX, 2023. “Kazajstán: guía del país”.

<https://www.icex.es/content/dam/es/icex/oficinas/005/documentos/2023/05/anexos/gp-kz-may23.pdf>

Lozano Martín, Antonio; Rakiesheva, Botagoz, 2023. “Identidad étnica y socio-lingüística: Conflictos multiétnicos en Kazajistán”.

<https://revistaseug.ugr.es/index.php/revpaz/article/view/3794/3893>